

MD-2004, mun. Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 200

MD-2004, Chișinău,
200th Ștefan cel Mare și Sfânt street

dosar penal nr. 1-333/2020
06 noiembrie 2020

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu, nr. 28,
MD-2004

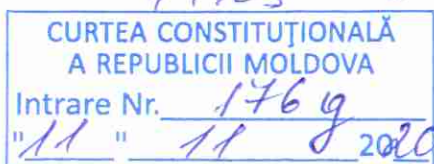
Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 05 noiembrie 2020, a fost admisă cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de avocatul Paladii Andrian, în interesele inculpatei Platon (Cozma) Cristina Chiril, în cadrul cauzei penale de învinuire a cet. Platon (Cozma) Cristina Chiril, născută la 04 martie 1986, de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin.(1) Cod penal al RM.

În legătură cu cele menționate vă expediem sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a sintagmelor „Persoana testată alcoolscoptic, care nu este de acord cu procedura testării, funcționarea aparatului de testare, rezultatul testării, este în drept să-l conteste, prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice.” prevăzută de pct. 13 al Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, în temeiul art. 1 alin. (3) (Statutul Republicii Moldova), art. 23 (Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle), din Constituție art. 26 (Dreptul la apărare) și art. 54 (Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți), din Constituție, formulată de avocatul Paladii Andrian.

Anexe:

- Cererea formulată în baza art.7 Cod de procedură penală de avocatul Paladii Andrian;
- Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate;
- Copia încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 05 noiembrie 2020;
- Copia rechizitoriului în cauza penală nr. 2019031750 de învinuire a cet. Platon (Cozma) Cristina Chiril, născută la 04 martie 1986, de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin.(1) Cod penal al RM

Judecător al Judecătoriei Chișinău
sediul Buiucani

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,

SESIZARE
PRIVIND EXCEPȚIA
DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire: **PALADII** 2. Prenume: **Andrian**

3. Funcția **avocat**

4. Adresa:

5. Tel./fax

6. Numele și prenumele reprezentantului*

7. Ocupația reprezentantului

8. Adresa reprezentantului

9. Tel.

10. Fax

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură

12.

Prin prezenta sesizare se invocă neconstituționalitatea sintagmelor „**Persoana testată alcoolscoptic, care nu este de acord cu procedura testării, funcționarea aparatului de testare, rezultatul testării, este în drept să-l conteste, prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice.**” prevăzută de pct. 13 al Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei Aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, în temeiul **art. 1 alin. (3)** (Statutul Republicii Moldova), **art. 23** (Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle), din Constituție **art. 26** (Dreptul la apărare) și **art. 54** (Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți), din Constituție.

13.

În examinarea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Judecător Ionașcu Olga se află dosarul nr. 1-333/2020, de învinuire a lui Platon Cristina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ C.pen.

IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUTIEI,

Conform Pct. 2. al Regulamentului susmenționat examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei (examinarea medicală) reprezintă complex de acțiuni și procedee cu caracter medical, stabilite prin actele normative ale Ministerului Sănătății ce au drept scop determinarea și evaluarea stării de ebrietate a persoanei examinate;

Pct. 6. lit. a) al aceluiași regulament stabilește că examinării medicale se supun următoarele persoanele la care în urma testării alcoolscopec **s-a constatat o concentrație de alcool în aerul expirat, corespunzătoare stării de ebrietate cu grad avansat de alcoolemie;**

Astfel, la caz constatăm că conform normei sus indicate, în cazul aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, era obligatorie supunerea inculpatei examinării medicale în vederea stabilirii stării de ebrietate.

Contrar obligației stabilite prin pct. 6 lit. a) al aceluiași Regulament, pct. 13 al aceluiași act normativ stabilește că persoana testată alcoolscoptic, care nu este de acord cu procedura testării, funcționarea aparatului de testare, rezultatul testării, este în drept să-l conteste, prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice.

Astfel, prin punctul dat este anulată obligația agentului constatator prevăzută, la pct. 6 lit. a), care impune obligația constatării stării de ebrietate prin examinare medicală, fără a exista careva excepții de la această regulă.

Mai mult de atât obligația persoanei de a fi supusă examinării medicale nu constituie un drept de la care poate refuza, ci constituie o obligație, concluzie ce rezultă din prevederile art. 264¹ alin. (3) C.pen. care stabilește ca drept infracțiune acțiunile ce prevăd **refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.**

Totodată trebuie atrasă atenția asupra faptului că, mai mult de atât prevederile pct. 13 constituie o formă voalată de recunoaștere a vinovăției, în afara unui proces penal, fără garanțiile oferite de un proces penal, conform **art. 264¹ alin. (1) C.pen. conducătorul mijlocului de transport este pedepsit pentru conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, stare de ebrietate ce nu poate fi constată prin testare alcoolscoptic, deoarece conform pct. 1 al Regulamentului testarea alcoolscoptică constituie acțiunile, orientate spre stabilirea concentrației de alcool în aerul expirat la persoana testată,**

efectuate cu ajutorul mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic și nici de cum stabilirea stării de ebrietate.

Astfel, la caz asistăm la o situație absurdă, și anume că prin unele norme se menționează că în cazul în care prin testarea alcoolopică, se stabilește un grad avansat de ebrietate, este obligatorie examinarea medicală a persoanei, iar refuzul de la examinare medicală constituie infracțiune, iar pe altă parte pct. 13 al Regulamentului lasă la latitudinea persoanei testate de a accepta sau nu examinarea medicală în cazul stării de ebrietate cu grad avansat.

Într-o astfel de interpretare, și aplicare a normelor menționate supra acestea sunt contrare principiului previzibilității normei de drept.

Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.

În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile.

Într-o astfel de interpretare, norma nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.

Examinând normele contestate după standardele care privesc calitatea legii, îl considerăm integral neconform art.23 din Constituție.

Necesitatea examinării calității legii de către autoritățile publice ale Republicii Moldova a fost evidențiată și în jurisprudența CtEDO pe mai multe cauze (Busuioc v. Moldova, Guțu v. Moldova). Astfel, în cauza Guțu v. Moldova, §66 (Guțu v. Moldova nr.20289/02, 7 iunie 2007): "...expresia "prevăzută de lege" nu presupune doar corespunderea cu legislația națională, dar, de asemenea, se referă la calitatea acelei legislații (a se vedea Half ord v. the United Kingdom, Reports 1997-III, p.1017, §49). ...**Legislația națională trebuie să indice cu o claritate rezonabilă scopul și modalitatea de exercitare a discreției relevante acordate autorităților publice, pentru a asigura persoanelor nivelul minim de protecție la care cetățenii au dreptul în virtutea principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică** (a se vedea Domenichini v. Italy, Reports 1996-V, p.1800, §33)".

În fapt prevederile contestate, acordă agentului constatator dreptul de a supune persoana controlului medical când dorește, contrar normei care stabilește clar situațiile în care persoana este supusă controlului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate.

Norma supusă controlului constituționalității plasează persoana într-o stare de incertitudine în ceea ce privește modul de probare a stării de ebrietate cu grad avansat, pe de o parte examinarea medicală este obligatorie, statul instituind o garanții suplimentare întrucât starea de ebrietate cu grad avansat atrage

răspunderea penală, garanții ce nu pot fi refuzate de persoană deoarece refuzul de la aceste garanții suplimentare constituie o infracțiune.

Iar pe de altă parte, acceptarea sau neacceptare examinării medicale este lăsată la latitudinea celui testat, statul renunțând în mod voalat la garanțiile suplimentare acordate.

Astfel, efectul defavorabil este pasat persoanei supuse testării, reprezentanții statului renunțând la obligația impusă din motive de comoditate și economie a mijloacelor financiare.

În cauza Stoianova și Nedelcu vs. România, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a menționat: „carențele autorităților nu pot fi imputabile reclamantilor și nu trebuie să-i pună într-o situație defavorabilă”.

Lipsa unei legislații clare pe cale de consecință duc la încălcarea statului de drept și al dreptului la apărare consacrate în constituție.

Art. 54 din Constituție stabilește că în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului, de asemenea nu admite restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24 din Constituție.

La caz constatăm că prevederile contestate aduc atingere drepturilor proclamate în art. 23 din Constituție.

(A se vedea capitolul V al Noțiiei Explicative)

15. Declararea **sintagmelor „Persoana testată alcoolscoptic, care nu este de acord cu procedura testării, funcționarea aparatului de testare, rezultatul testării, este în drept să-l conteste, prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice.”**prevăzută de pct. 13 al Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei Aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, ca fiind neconstituționale.

Dacă este necesar, continuați pe o filă separată

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea capitolul VI din Notița Explicativă)

16.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

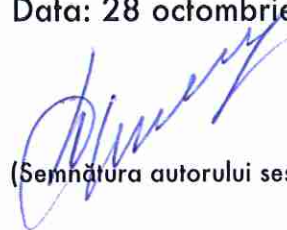
(A se vedea capitolul VIII al Notîtei Explicative)

18.

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: mun. Chișinău.

Data: 28 octombrie 2020.

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

ÎNCHEIERE

05 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani,
în componența:
Președintele ședinței, judecător
Grefier

Olga Ionașcu
Adelina Afanasie

Cu participarea:
Procurorului
Apărătorului inculpatei
Inculpata

Cristina Novac
Andrian Paladii
Cristina Cozma

examinând în ședința de judecată publică, în limba de stat, cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de avocatul Andrian Paladii în interesele inculpatei Platon (Cozma) Cristina Chiril, în cadrul cauzei penale de învinuire a cet. Platon (Cozma) Cristina Chiril, născută la 04 martie 1986, de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin.(1) Cod penal al RM,

a constatat:

La 05 februarie 2020 în Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a parvenit cauza penală privind învinuirea cet. Cozma (Platon) Cristina Chiril, născută la 04 martie 1986, de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin.(1) Cod penal al RM, cauza penală fiind distribuită prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor spre examinare judecătorului Olga Ionașcu.

În actul de sesizare s-a reținut că urmărirea penală în prezenta cauză a fost pornită la 23 octombrie 2019, de către organul de urmărire penală al IP Buiucani, DP mun. Chișinău, în temeiul bănuielii rezonabile de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 261¹ alin.(1) Cod penal al RM:

S-a arătat în acest sens, că la 12 octombrie 2019, ora 03:50 min., Cristina Cozma (Platon), fiind la volanul autovehiculului de marcă „Opel”, cu numărul de înmatriculare IHO 436, la intersecția str. Vasile Lupu cu str. Eugen Coca, mun. Chișinău, a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică, fapt confirmat prin testul alcoolscopie „Drager” nr.3167 din 12 octombrie 2019, unde în aer expirat se conținea 1,01 mg/l concentrație de alcool, care conform prevederilor alin.(3) art. 134¹² constituie grad avansat.

În cadrul judecării cauzei, apărătorul inculpatului, avocatul Andrian Paladii, care acționează în apărarea drepturilor și intereselor inculpatei Cristina Cozma (Platon), a înaintat o cerere formulată în baza art.7 Cod de procedură penală, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmelor „Persoana testată alcoolscopie, care nu este de acord cu procedura testării, funcționarea aparatului de testare, rezultatul testării, este în drept să-l conteste, prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice”, prevăzută de pct. 13 al Regulamentului privind modul de testare alcoolscopie și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei

Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, în temeiul art. 1 alin. (3) (Statutul Republicii Moldova), art. 23 (Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle), din Constituție art. 26 (Dreptul la apărare) și art. 54 (Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți), din Constituție.

În argumentarea excepției de neconstituționalitate apărătorul indică că în corespundere cu pct.2 al Regulamentului menționat, examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei (examinarea medicală) reprezintă complex de acțiuni și procedee cu caracter medical, stabilite prin actele normative ale Ministerului Sănătății ce au drept scop determinarea și evaluarea stării de ebrietate a persoanei examinate.

La fel, susține că pct. 6 lit.a) al aceluiași Regulament, stabilește că, examinării medicale se supun persoanele la care în urma testării alcoolscopice s-a constatat o concentrație de alcool în aerul expirat, corespunzătoare stării de ebrietate cu grad avansat de alcoolemie.

Cu referire la norma sus indicate, apreciază că în cazul aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, era obligatorie supunerea inculpatei examinării medicale în vederea stabilirii stării de ebrietate.

Totodată, subliniază că contrar obligației stabilite prin pct.6 lit.a) al Regulamentului invocat, pct.13 al aceluiași act normativ stabilește că persoana testată alcoolscopic, care nu este de acord cu procedura testării, funcționarea aparatului de testare, rezultatul testării, este în drept să-l conteste, prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice.

Astfel, consideră că prin punctul dat este înlăturată obligația agentului constator prevăzută la pct.6 lit.a), care impune obligația constatării stării de ebrietate prin examinare medicală, fără a exista careva excepții de la această regulă.

Mai mult ca atât, precizează că obligația persoanei de a fi supusă examinării medicale nu constituie un drept de la care poate refuza, ci constituie o obligație, concluzie ce rezultă din prevederile art. 264¹ alin.(3) Cod penal, potrivit cărora constituie infracțiune acțiunile ce prevăd refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.

Concomitent, atenționează asupra faptului că prevederile pct.13 al Regulamentului privind modul de testare alcoolscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, constituie o formă voalată de recunoaștere a vinovăției, în afara unui proces penal, fără garanțiile oferite de un proces penal, conform art. 264¹ alin.(1) Cod penal. Conducătorul mijlocului de transport este pedepsit pentru conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, stare de ebrietate ce nu poate fi constatată prin testarea alcoolscopică, deoarece conform pct. 1 al Regulamentului menționat, testarea alcoolscopică constituie acțiunile, orientate spre stabilirea concentrației de alcool în aerul expirat la persoana testată, efectuate cu ajutorul mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic și nici de cum stabilirea stării de ebrietate.

Astfel, menționează că la caz se asistă o situație incertă, și anume că prin unele norme se menționează că în cazul în care prin testarea alcoolscopică, se stabilește un grad avansat de ebrietate, este obligatorie examinarea medicală a persoanei, iar refuzul de la examinarea medicală constituie infracțiune, iar pe de altă parte pct.13 al Regulamentului lasă la latitudinea persoanei testate de a accepta sau nu examinarea medicală în cazul stării de ebrietate cu grad avansat.

Consideră apărătorul că într-o astfel de interpretare și aplicare a normelor menționate supra, acestea sunt contrare principiului previzibilității normei de drept, or pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate, norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile.

Apreciază că într-o astfel de interpretare, norma nu corespunde criteriilor clarității, este contrară art. 23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.

Examinând normele contestate după standardele care privesc calitatea legii, le consideră integral neconform art.23 din Constituție.

La acest capitol invocă precum că necesitatea examinării calității legii de către autoritățile publice ale Republicii Moldova a fost evidențiată și în jurisprudența CEDO pe mai multe cauze cum ar fi *Busuioc vs Moldova*; *Guțu vs Moldova*.

Specifică că în fapt prevederile contestate acordă agentului constatatator dreptul de a supune persoana controlului medical când dorește, contrar normei care stabilește clar situațiile în care persoana este supusă controlului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate.

Reiterează că norma supusă controlului constituționalității plasează persoana într-o stare de incertitudine în ceea ce privește modul de probare a stării de ebrietate cu grad avansat, având în vedere în acest sens că, pe de o parte, examinarea medicală este obligatorie, statul instituind garanții suplimentare întrucât starea de ebrietate cu grad avansat atrage la răspunderea penală, garanții ce nu pot fi refuzate de persoana deoarece refuzul de la aceste garanții suplimentare constituie o infracțiune. Iar pe de alta parte, acceptarea sau neacceptare examinării medicale este lăsată la latitudinea celui testat, statul renunțând în mod voalat la garanțiile suplimentare acordate.

Consideră că astfel, efectul defavorabil este pasat persoanei supuse testării, reprezentanții statului renunțând la obligația impusă din motive de comoditate și economie a mijloacelor financiare.

În susținerea poziției sale mai invocă și jurisprudența CEDO La caz, cauza *Stoianova și Nedelcu vs România*, unde Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a menționat că, carențele autorităților nu pot fi imputabile reclamanților și nu trebuie să-i pună într-o situația defavorabilă.

Așadar, reține că lipsa unei legislații clare pe cale de consecință duce la încălcarea statului de drept și al dreptului la apărare consacrate în constituție.

Cu referire la prevederile art.54 din Constituție ce stabilește că, în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului, de asemenea nu admite restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24 din Constituție, constată că prevederile contestate aduc atingere drepturilor proclamate în art.23 din Constituție.

Prin urmare, solicită declararea sintagmei „Persoana testată alcoolscoptic, care nu este de acord cu procedura testării, funcționarea aparatului de testare, rezultatul testării, este în drept să-l conteste, prin examinarea medicală cu recoltarea obligatorie a probelor biologice.” prevăzută de pct.13 al Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.296 din 16 aprilie 2009, ca fiind neconstituționale.

Inculpata Cristina Platon (Cozma), în ședința de judecată a susținut solicitarea apărătorului său.

Procurorul Cristina Novac în ședință de judecată a lăsat soluția asupra cererii înaintate, la discreția instanței.

Audiind opinia participanților la proces, studiind sesizarea depusă, materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, ca fiind întemeiată, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 7 alin.(3) din Codul de procedură penală, în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.

Alin.(3¹) al aceluiași articol, stabilește că, la ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Conform art. 135 alin.(1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prevederi similare se regăsesc și la art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. (4) alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, care indică că, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Prin Hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a hotărât că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

Cu referire la raportul între judecător și partea litigiului care ridică excepția de neconstituționalitate, prin Hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016, Curtea menționează că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată de către instanța de judecată din oficiu, care, respectând principiul supremației Constituției, nu este în drept să aplice o normă în privința căreia există incertitudini de constituționalitate (1), cât și de către părțile în proces, inclusiv reprezentanții acestora, drepturile și interesele cărora pot fi afectate prin aplicarea unei norme neconstituționale la soluționarea cauzei (2).

Fiind un instrument de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale, excepția de neconstituționalitate poate fi invocată într-un proces declanșat și doar în cazul în care are incidență în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată.

Astfel, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.

Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă, de asemenea, posibilitate Curții Constituționale, în calitate sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legiuitoare cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale.

Tot prin Hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a hotărât că, sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza.

În aceeași ordine de idei, Curtea a mai reținut că judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Referitor la condițiile de admisibilitate ale sesizării instanța de judecată remarcă că norma pct.13 al Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.296 din 16 aprilie 2009, vizată în sesizarea depusă de avocatul Paladii Andrian în apărarea intereselor inculpatei Platon (Cozma) Cristina constituie obiect al controlului de constituționalitate, întrucât aceasta face parte din categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, excepția este ridicată de către avocatul Paladii Andrian, care acționează în apărarea drepturilor și intereselor legale ale inculpatei Platon Cristina.

Totodată, din analiza jurisprudenței Curții Constituționale, instanța de judecată reține că nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

În speță, instanța reține că careva temeiuri pentru a respinge cererea de ridicare a excepției de constituționalitate nu au fost constatate, sunt întrunite condițiile stabilite de Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr.2 din 09 februarie 2016, or argumentele invocate de avocatul Paladii Andrian urmează a fi examinate de Curtea Constituțională.

În conformitate cu art. 7 alin.(3²) din Cod de procedură penală, ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.

Cu referire la norma enunțată instanța de judecată consideră necesar de a continua examinarea cauzei penale de învinuire a cet. Platon (Cozma) Cristina Chiril în comiterea infracțiunii prevăzută de art.264¹ alin.(1) Cod penal al RM, cu dispunerea suspendării dezbaterilor judiciare până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

Totodată, instanța de judecată va remite în adresa Curții Constituționale încheierea judecătorească, cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, sesizarea avocatului Paladii Andrian și copia rechizitoriului.

În acest context, conducându-se de prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09 februarie 2016 privind interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a) și g) din

Constituția Republicii Moldova, art.7, 342, 346 Cod de procedură penală, instanța de judecată

dispune:

Se admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de avocatul Paladii Andrian, în interesele inculpatei Platon (Cozma) Cristina Chiril, în cadrul cauzei penale de învinuire a cet. Platon (Cozma) Cristina Chiril, născută la 04 martie 1986, de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin.(1) Cod penal al RM.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova în vederea realizării controlului de constituționalitate a prevederilor pct.13 al Regulamentului privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.296 din 16 aprilie 2009.

Se remite în adresa Curții Constituționale copia încheierii judecătorești, cererea formulată în baza art. 7 Cod de procedura penală de către avocatul Andrian Paladii, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, precum și copia rechizitoriului.

Examinarea cauzei penale de învinuire a cet. Platon (Cozma) Cristina Chiril în comiterea infracțiunii prevăzută de art.264¹ alin.(1) Cod penal al RM, continue, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se vor suspenda.

Încheierea este definitivă.

Președintele ședinței
Judecătorul

Copia corespunde originalului
Judecătorul, Olga Ionașcu

/ semnătura /

Olga Ionașcu